

SIMPTOMI SHIZOFRENIJE

Shizofrenija prizadene moške in ženske. Zdi se, da se simptomi pri moških pojavijo pri nižji starosti kot pri ženskah. Simptomi shizofrenije se pri posameznikih razlikujejo in prizadenejo vsa področja človekovega obstoja: zaznavanje, mišljenje, čustvovanje, spoznavanje in vedenje. Na splošno jih lahko razdelimo v nekaj skupin.

Zapomnite si!

Pri bolnikih s shizofrenijo se lahko motnje funkcioniranja pojavijo na enem ali več pomembnih področij vsakdanjega življenja, kot so npr. medosebni odnosi, služba, izobraževanje, družinsko življenje in skrb zase.

Pozitivni simptomi

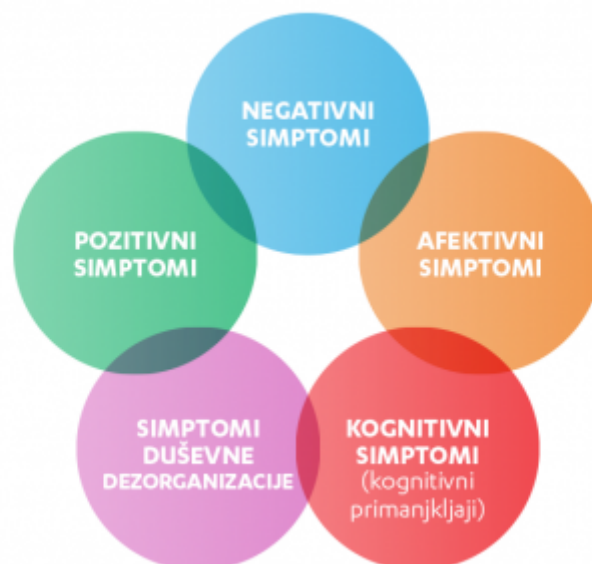
Izraz pozitivni simptomi ne kaže na njihov pozitiven vpliv na človekovo delovanje. Pozitivni simptomi (npr. halucinacije, blodnje,

dezorganizirano mišljenje in vznemirjenost) so tisti, ki pri zdravih ljudeh navadno niso prisotni, veljajo za izraz 'presežka' normalnih dejavnosti in so posledica bolezni. Vzrok pozitivnih simptomov je moteno biokemično ravnovesje – hiperaktivnost dopamina (enega od živčnih prenašalcev) v nekaterih delih možganov.

Blodnje

Blodnje so misli, ki se vam zdijo v skladu z resničnostjo, drugi pa jih ne razumejo ali se z njimi ne strinjajo. Tako ste npr. prepričani, da za vami vohunijo, da imate nadnaravne sposobnosti, da ste poslani na svet s posebno nalogo, da iz radijskega sprejemnika ali električnih vtičnic prihajajo skrivnostna sporočila, da ste sposobni prepoznavati morilce ali napovedovati potrese.

Diagram prikazuje glavnih pet skupin simptomov shizofrenije. Slika 1

Dobro je vedeti ...

Blodnje so prepričanja, ki nimajo stvarne podlage. To so

neomajna nestvarna in zmotna prepričanja, ki so posledica nezmožnosti ločevanja med resničnimi in neresničnimi izkustvi.

Halucinacije

Halucinacije so slišanje, videnje ali občutenje nečesa, česar v resnici ni. Lahko se navezujejo na enega od petih čutov, sluh, vid, tip, okus in vonj. Najpogostejše so slušne halucinacije. Glasovi govorijo vam ali o vas. Včasih ukažejo bolniku, naj naredi kaj, s čimer lahko poškoduje sebe ali druge. Halucinacije navadno spremljajo blodnje.

Zapomnite si!

Negativni simptomi pomenijo zmanjšanje sposobnosti. Izgubljate zanimanje in voljo. Vse se vam zdi naporno. Dogodki tečejo počasneje. Sebe, svoj svet in svoje dejavnosti le s težavo spravljate v nekakšen red. V sebi čutite otopelost ali praznino. Osamljeni ste. Odmikate se od prijateljev, znancev in zunanje resničnosti. Začenjate zanemarjati konjičke, stanovanje, obleko ali osebno higieno.

Negativni simptomi

Negativni simptomi so tisti, ki jih označimo kot 'pomanjkanje' ali izgubo vsakdanjega delovanja (npr. pomanjkanje energije ali zavzetosti, čustvene odzivnosti, zanimanja, socialne interakcije).

Večina ljudi ima te psihološke sposobnosti, osebe s shizofrenijo pa so jih delno 'izgubile'.

Čustvena neodzivnost

Pomanjkanje normalnih znakov čustvovanja, npr. odsotnost občutka sreče ali žalosti, ki se kaže v brezizraznosti obraza.

Pomanjkanje energije ali zavzetosti

Izguba motivacije in brezvoljnost, nedejavnost. Prizadeta oseba preživi veliko časa v postelji in ne kaže nikakršne volje do sodelovanja pri vsakodnevnih dejavnostih.

Socialni umik/depresija

Prizadeta oseba daje vtis, da je raje sama in da ji ni do stika z drugimi ljudmi.

Osiromašen govor, pomanjkanje spontanosti in tekočnosti govora

Pri nekaterih ljudeh shizofrenija povzroči nepripravljenost govoriti – zmanjša se količina spontanizjav, te postanejo kratke, zelo specifične, izgubijo opisno razsežnost.

Afektivni simptomi

Afektivni simptomi so tisti, ki lahko vplivajo na spremembe razpoloženja – npr. depresija, občutek tesnobe, jeze in osamljenosti, kar pogosto sproži samomorilne misli.

Kognitivni simptomi

Kognitivni simptomi zajemajo težave z zbranostjo in spominom, to so npr. pomanjkanje pozornosti, počasnost razmišljanja, pomanjkanje uvida v bolezen (pomanjkanje razumevanja in sprejemanja bolezni).

Dezorganizirano mišljenje

To je nesposobnost logičnega povezovanja stvari, sprejemanje sklepov, ki ne temeljijo na stvarnosti, pomanjkanje logičnega utemeljevanja. Le s težavo razmišljate. Vaše misli postanejo zbegane. Celo najbližji vam težko sledijo.

PHSI/PSY/0917/0001

[/si/bolezni/shizofrenija/o-bolezni/diagnoza/simptomi-shizofrenije](#)